

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația: ARAD, STRADA EMINESCU 18	APARE DUMINECA Redactor: Pr. Ilarion V. Felea	ABONAMENTE: Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei
--	--	--

Cultura germană contemporană

Scriitorul academician Paul Valery, în critica culturii germane contemporane, constată simptomele decadenței. Știința teoretică este pusă în slujba negațiunii, a distrugerii. Arta nu produce creațiuni clasice; îi lipsește suflul universal și s'a coborât de pe pedestalul eternității, pierzându-se în labirintul contingentelor. Filosofia n'are urmași vrednici de talia lui E. Kant. Doar Rosenberg încearcă să ridice la rangul de principii, ideile naziste. Ce să mai spunem de religie! Creștinismul, — ca religie universală, — ce poartă pecetea veșniciei, este înlocuită cu neopăgânismul teuton. Aceeași stare în politică. Doctrina unui partid național-socialist a parvenit să devie o concepție de Stat. Mai mult: a răsturnat valorile politice internaționale. A înlocuit dreptul cu forța brutală.

Spiritul german parcă a suferit o deplasare în calea evoluției. Ii scapă judecării, elementele realității. „Sufletul german a fost și este sufletul unui adolescent, chinuit de enigmele metafizice ale existenței și de visurile dominațiilor imperialiste. Creșterea conștiinței germanice a izolat-o și mai mult de lume. Altcum lumea o refuză, și ea la rândul ei, refuză lumea” (*Stiluri de viață de Gr. Popa, Cluj, 1937*).

Stilul de viață, specific german, se intrupează clasic în „supraomul” lui Fr. Nietzsche.

Respective Fr. Nietzsche a rămas dascălul și pedagogul spiritului german. Dela Übermensch, la Übernation, nu este decât un pas. Pentru Fr. Nietzsche legea morală trebuie să se mlădieze după om. Acest duh răsvrătit împotriva lui Dumnezeu și a legii morale, a influențat adânc mentalitatea și cultura germană. Sub influința darwinismului, el transpune lupta biologică pentru existență de pe teren natural pe teren psihologic și metafizic. În lucrarea sa „Also sprach Zarathustra” se întreabă: „Omul e ceva ce trebuie întrecut. Ce ați făcut voi, să-l întreceți? Toate ființele au zămislit până acuma ceva deasupra lor și voi vreți să fiți refluxul acestui mare flux? Vreți mai bucuroși să vă întoarceți la animalitate, decât să învingeți omul? supraomul e noima pământului. supraomul își este sieși lege, supraomul e creator prin excelență”.

Evident, supraomul lui Fr. Nietzsche vrea să fie mai mult decât un animal, dar nu reușește. Rămâne tot animal egoist și feroce. Istoria culturii omenești nu cunoaște alt filosof, care să fi luat atitudine atât de înverșunată contra valorilor morale creștine. Fr. Nietzsche, mai mult literat, stilist, decât filosof, este creatorul idealului patologic al supraomului.

Fr. Nietzsche uită progresul făcut de omul cavelnelor, până la omul zburător din veacul luminii. Nu-și dă seamă, că progresul realizat de omenime, este o evoluție progresivă, cum o numește I. Petrovici. În cultura și civilizația contemporană aflăm pecetea valorilor creștine. Adevărat, omenimea evoluează mereu spre o perfecție tot mai mare. Această perfecție are însă o limită, ca însăși ființa și existența noastră. Omului nu-i este dat ca, în lume fiind, să afle adevărul integral, nici să știe, ori să poată totul. Omul nu poate fi decât om. supraomul lui Fr. Nietzsche este irealizabil, este o absurditate.

În locul supraomului utopist, creștinismul ne oferă idealul personalității creștine desăvârșite. Omul natural, supus sensurilor, fără lumina lui Hristos, este imperfect, rob pornirilor inferioare și iluziilor deșarte. supraomul și supraumanitatea se va putea realiza prin personalitatea creștină, care creiază cu forța morală, spirituală, ordinea socială viguroasă.

„Omul cel nou” despre care vorbește Sf. Ap. Pavel, regenerat, va putea reforma mediul social, națiunea și sinteza națiunilor: umanitatea.

La creștinul desăvârșit sau la omul suprasensual, primatul îl are spiritul. Corpul este vehiculul sufletului. După concepția creștină: „Spiritul trebuie să-l creiem noi, prin cultură și educație. În măsura în care îl creiem și-l superiorizăm, se superiorizează și ființa fizică, în care sălășluiește el” (*Perspective sociale de Dr. Gr. Cristescu*).

Personalitatea creștină, ca ideal, se cuprinde în cuvintele Mântuitorului nostru Iisus Hristos: „Fiți desăvârșiți, precum și Tatăl vostru cel din ceruri desăvârșit este” (Sf. Ev. Matei V, 48). Acelaș ideal îl propovăduiește Sf. Ap. Pavel: „Să vă îmbrăcați în omul cel

Savonarola: Meditații

Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea ta Sionului, ca să se zidească zidurile Ierusalimului.

De vreme ce scris este: Cu sfântul sfânt vei fi și cu cel nevinovat, nevinovat vei fi, cu cel curat la inimă vei fi curat la inimă și cel ce face fără de lege, fără de lege vei fi cu el,—dorirea mea fierbinte este ca toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vie, căci aceasta lor le este de trebuință, mie spre mântuire. Căci prin rugăciunea lor, prin vrednicia lor și prin pilda lor eu înviez și zi de zi mă îndemn spre mai bine.

Rogu-te dar, deși sunt păcătos, fă bine întru bunăvoirea ta Sionului ca să se zidească zidurile Ierusalimului.

Sionul este Biserica ta, căci Sion înseamnă oglindă și prin darul sfântului Duh Biserica ta oglindește slava lui Dumnezeu, după putința vieții din acest veac. Pentru aceasta zice apostolul: iar noi primind cu fața descoperită, ca în oglindă slava lui Dumnezeu, ne schimbăm întru asemănarea aceluiaș chip tot mai strălucitor și mai strălucitor prin Duhul Domnului.

Doamne Dumnezeule, cât este azi de mică Biserica ta.

În toată lumea sunt mai mulți necredincioșii decât credincioșii. Iar între creștini unde sunt, cari despărțindu-se de cele pământești, să aștepte slava Domnului. În adevăr puțini se găsesc față de cei ce se lipesc de cele pământești și se laudă cu rușinea lor. Fă bine Doamne, întru bunăvoirea ta Sionului, să sporească în vrednicii și în număr. Păzește-i din cer și varsă mila ta precum pururea faci și trimite din cer focul iubirii tale, care să mistuiască toate păcatele noastre. Fă această milă întru bunăvoirea ta și nu ne pedepsi pe noi după păcatele noastre și nu ne răsplăti nouă după fărădelegile noastre, ci fă cu noi după mare mila ta.

Tu ești, Doamne, Tatăl nostru, bucuria noastră, nădejdea și fericirea noastră veșnică. Toți

nou, făcut după chipul lui Dumnezeu, de-o neprihănire și sfințenie, pe care o dă adevărul" (Efes. 4, 27. sq.)

Creștinul desăvârșit, omul suprasensual, care a spiritualizat natura, prin conștiința sa, ia contact cu Dumnezeu. Se simte fericit în dependență de Creator și în solidaritate cu semenii săi.

Misticul I. Boehme spunea odinioară: „Priviți pășările din păduri! Aduc laude Domnului, fiecare în felul său, pe toate tonurile și în toate chipurile. Îl vedem bare pe Dumnezeu supărându-se de felurimea aceasta și făcând să tacă glasurile acestea nearmonizate? Formele acestea toate, sunt dragi Ființei infinite”.

Indivizii și colectivitățile sunt creațiuni ale lui Dumnezeu, care nu pot avea chemarea să se suprimă reciproc, ci mai vărtos să se înalțe către idealul suprem, prin iubirea și solidaritatea creștină. Acesta este rostul adevăratei culturi.

Prof. Ștefan Lungu

dela tine asteaptă să le dai hrană la vreme. Tu le dai și ei adună, îți deschizi mâna și toate se umplu de bunătați. De vei întoarce însă fața ta, toate se cutremură, le iai suflarea și se sfârșesc și în pulbere se întorc.

Trimite Duhul tău și ele viează și înnoești fața pământului. Vezi, Doamne, cât e de dureroasă osânda atâtor milioane de oameni. Iadul se umple și zi de zi se golește Biserica. Scoală, Doamne, scoală-te și nu ne lepăda pe noi până în sfârșit. Fă bine Sionului și fă să se zidească zidurile Ierusalimului. Și ce este Ierusalimul, care-i vedenia păcii, fără numai cetatea sfântă a celor fericiți, care este maica noastră? Zidurile i s'au surpat, când Satan a căzut cu îngerii săi și în locul lor au fost aduși oamenii drepti. Fă dar bine, Doamne, Sionului ca să se împlinescă numărul aleșilor și să se zidească și să se încheie zidurile Ierusalimului cele clădite din pietre nouă, care pururea pe tine să te laude și să rămâie în veci.

Atunci bine plăcută îți va fi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot, atunci vor pune pe altarul tău viței.

Când tu, Doamne întru bunăvoirea ta ai făcut bine Sionului, atunci jertfa dreptății îți este bine plăcută. Bine plăcută îți este, căci o vei arde în focul iubirii tale. În acest chip ți-a fost bine plăcută jertfa lui Moise și a lui Ilie, căci ție îți este bine plăcută jertfa dreptății, când tu cu darul tău încarci sufletele, cari s'au sărguit să viețuiască după lege. Ce ne-ar folosi să-ți aducem jertfă, dacă nu ți-ar fi bine plăcută? Câte jertfe ți se aduc azi, cari în loc să-ți fie bine plăcute, sunt urâciune înaintea ta! Și unde este astăzi slava apostolilor? unde tăria mucenicilor? unde rodul celor ce vestesc credința? unde simplitatea sfântă a călugărilor? unde virtutea și faptele celor dintâi creștini? Bine plăcute ți-au fost jertfele acestora, când i-ai împodobit cu harul tău și cu puterea ta. În acest chip de vei face bine Sionului întru bunăvoirea ta, îți va fi bine plăcută jertfa dreptății, căci poporul va începe să viețuiască după lege, să țină poruncile tale, să facă dreptate și binecuvântarea ta va fi fi peste el. Atunci bine primite îți vor fi jertfele preoților, căci lepădând cele pământești spre cele cereștise vor întoarce și mirul binecuvântării tale se va varsa peste capetele lor. Bine plăcute îți vor fi atunci jertfele călugărilor, cari lepădând moliciunea, vor arde de focul iubirii către Dumnezeu. Atunci episcopii și predicatorii vor pune pe altarul tău viței, căci desăvârșiți fiind în toate virtuțile și plini de Duhul sfânt nu vor pregeta a-și pune sufletul pentru mieluseii lor.

Și ce este altarul tău, decât crucea ta, bunule Iisuse, pe care te-ai adus jertfă pe tine însuși? Iar vițelul ce este, decât trupul nostru. Atunci vor pune dar viței pe altarul tău, când trupurile și le vor aduce prinos pe cruce adecă, spre muncire și spre moarte pentru numele tău. Atunci iarăș va înflori Biserica, atunci i-se vor lărgi hotarele, atunci lauda ta va răsuna până la marginile pământului, atunci lumea de bucurie și de veselie se va umplea. Atunci sfinții se vor bu-

cura cu slavă și se vor veseli în locurile lor de odihnă și pe noi ne vor aștepta pe tărâmul celor vii.

Cele ce vor fi atunci, fă-mi-le mie, Doamne, acum. Miluește-mă după mare mila ta, primește-mă pe mine ca pe o jertfă sfântită drept jertfă a dreptății, jertfa de ardere a vieții călugărești, jertfă pe crucea ta, prin care să mă învrednicesc a trece din această vale a ticăloșiei în slava pe care ai pregătit-o celor ce te iubesc pe tine.

Dumineca Ortodoxiei la Arad

Prima Duminecă din postul Sfințelor Paști, închinată Ortodoxiei, a fost prăznuită la Arad cu deosebit fast și adâncă trăire ortodoxă. S'a udat cu acest prilej o mulțime de serbări în care duhu Ortodoxiei a fost scos în evidență, în care credința cea dreaptă a Bisericii noastre răsăritene a fost frumos tălcuită prin diferite producțiuni de artă și manifestări de pietate.

Manifestări festive cu ocazia acestei Dumineci, — praznicul triumfului Ortodoxiei — au avut loc la Catedrală, la școlile din Arad, în suburbiiile noastre și la Palatul Cultural.

La sfânta biserică Catedrală, Liturghia a fost oficiată de un sobor de preoți în prezența Prea Sf. Sale Părintelui Episcop dr. Andrei Magieru al Aradului și a unui imens număr de închinători. Părintele profesor dr. Il. V. Felea a rostit o frumoasă predică, arătând cu ponderoase argumente de ordin istoric și dogmatic că Biserica ortodoxă a Răsăritului este singura care deține adevărata credință, singura care asigură în mod neîndoelnic mântuirea credincioșilor săi, — singura și adevărata cale spre Dumnezeu.

A urmat îndată sfințirea drapelului mutilaților arădani de către P. S. S. Părintele Episcop Andrei, în prezența d-lor generali Vlad și Stavrescu. Intr'o impresionantă cuvântare P. Sfinția Sa a arătat însemnătatea momentului când mutilații de războiu defilează prin fața noastră pentru a ne învedera jertfa lor adusă pe altarul Patriei întregite și datoriiile noastre sfinte față de viitorul ei mareț.

La sfârșitul slujbei s'au distribuit credincioșilor frumoase iconițe sfințite, executate în spiritul și în tehnică pur ortodoxă.

La școala normală confesională de învățători „Dimitrie Țichindeal”, precum și la liceul de băieți „Moise Nicoară”, societățile religioase „Sf. Gheorghe”, în care este încadrat tineretul nostru, au aranjat serbări cu caracter comemorativ, în care au prăznuit Dumineca Ortodoxiei, executând programe potrivite zilei și foarte bine puse la punct.

La Școala Normală serbarea începe la orele 8 prin cântarea imnului „Impărate ceresc” de către întreaga asistență. Elevul Păscuțiu din cl. VIII rostește o frumoasă disertație intitulată „Dumineca Ortodoxiei”. Foarte frumoasă impresie au lăsat poeziile originale, de o bogată factură religioasă, compuse și recitate cu multă măiestrie de elevul Lucian Emandi. Pricesnele cântate de elevii: M. Emandi, A. Dârlea și P. Popa, au fost ascultate cu multă plăcere sufletească. Elevii He-

deșan și Micu declamă cu iscusință poezii religioase. Serbarea se încheie prin cuvântul către elevi rostit de delegatul P. S. Sale Părintelui Episcop, de către consilierul referent Părintele Caius Turicu.

Societatea „Sfântul Gheorghe” dela liceul „Moise Nicoară”, a organizat cu această ocazie o reușită manifestare artistică și religioasă compusă din disertații, recitări, cântece și coruri. Elevii Davidescu din cl. VII și Gligor evocă în cuvinte alese lupta pentru icoane, vorbind despre „Cultul sfințelor icoane”. A plăcut mult solo de voce executat de elevul Deliu Petroiu precum și ansamblul de coruri conduse de profesorul de muzică S. Ageu.

La sfârșit părintele consilier Caius Turicu, arată sensul și importanța Ortodoxiei ca lege românească.

Societatea religioasă „Sf. Gheorghe” la Școala Normală lucrează sub supravegherea părintelui catihet Iuliu Halmagean și este condusă de elevii Ioan A. Puticiu din clasa VIII, în calitate de președinte și Aurel Richiceanu, ca secretar, iar la liceul „Moise Nicoară” elevii lucrează după directivele părintelui profesor de religie Sabin Ștefea, având în fruntea lor pe elevul Davidescu președinte și secretar pe elevul Gavrilă.

O altă filială a societății tineretului — „Sf. Gheorghe” — pe care am văzut-o la lucru în Dumineca Ortodoxiei este aceea a elevilor dela Liceul Comercial de băieți, unde depune frumoase strădanii pentru educarea spirituală a tineretului părintele catihet Ioan Berghian. Elevii Liceului Comercial de băieți au organizat program comemorativ la Casa Națională din Pârneava, în după amiaza zilei. La Casa Națională din Pârneava serbarea se deschide prin cuvântul ocazional rostit de părintele profesor Il. V. Felea, după care urmează disertațiile cu multă pricepere întocmite de elevii: Octavian Tripa, președintele Soc. Sf. Gheorghe dela Liceul Comercial, care vorbește despre „Ortodoxie și Educație” și I. Petrița, secretarul Soc. Sf. Gheorghe, care vorbește despre „Ortodoxie”. A plăcut mult poezia religioasă „Minunea” recitată cu multă simțire de elevul Suciu din cl. V.

Duetul Nemeș și Emandi a cântat foarte plăcut mai multe pricene.

Serbarea se încheie cu cuvintele rostite de părintele profesor Ioan Berghian.

La fel a avut loc o frumoasă șezătoare închinată Ortodoxiei în cartierul românesc Șega. La Casa Culturală a avut loc o reușită manifestare religioasă, care a început cu rugăciunea „Tatăl Nostru” intonată foarte frumos de corul tineretului român din Șega, instruit cu hărnicie de studentul în teologie Petru Lipovan. Studentul teolog Ioan Ageu vorbește apoi despre „Ortodoxie și Neam”. Programul acestei frumoase manifestări ortodoxe a mai fost complectat prin câteva declamări, coruri și două instructive piese de teatru, fiind încheiat prin cuvântul părintelui Demian Tudor, parohul cartierului Șega.

Festivalul religioș dela Palatul Cultural.

Studentimea teologică a adus și de astă dată un frumos aport care a ridicat nivelul prăznuirii Duminicii Ortodoxiei din anul acesta prin reușitul

festival ce l-a organizat în seara zilei la Palatul Cultural, interpretând piesa de teatru „Cerurile spun” mister religios în opt tablouri, de V. Păpilian. Festivitatea s'a început prin cuvântul Comandantului, rostit de părintele profesor Il. V. Felea, în care tâlcuiește sensul adânc al Ortodoxiei și desprinde ideea de adâncă prețuire a duhului ortodox ce se află țesută în piesa „Cerurile spun”. Sf. Sa pregătește o atmosferă de puternică trăire sufletească, un contact strâns între religia ortodoxă și sufletul numeroșilor spectatori.

Misterul religios „Cerurile spun” de V. Păpilian, o piesă grea, o piesă de idei și de trăire, în care se vede sbuciumul sufletesc al unui tânăr, rupt din comunitatea de iubire cu Biserica Răsăritului în care trăise și purtat prin atmosfera de babilonică promiscuitate spirituală ce domnea în Apusul secolului al XVI, căderea lui în păcatul omorului și al necredinței, chinurile sale până când prin harul dumnezeesc, revărsat prin sfaturile duhovnicului Pavel și prin icoanele pictate de acel tânăr în vremea când nu fusese desrădăcinat din adevărata credință, tânărul ajunge din nou la sânul de mamă iubitoare a Bisericii dreptmăritoare de Răsărit.

Studentul Ioan Brândașiu din cursul IV, în rolul lui Ion, eroul principal al piesei, a reușit să redea cu multă naturalitate o adevărată trăire a căderii dela adevărata credință, precum și greul și subtilul proces sufletesc de revenire la Dumnezeu. Ioan Brândașiu a dovedit o perfectă pătrundere psihologică a rolului precum și o admirabilă identificare cu sufletul eroului.

Rolul Filofteiei — fecioara care este străbătută de o puternică dragoste pentru credință și care se jertfește pentru ridicarea bisericii, un rol greu a fost împlinit în mod ireproșabil de studenta în teologie Ecaterina Codău, din anul II. Ecaterina Codău a redat cu măiestrie puritatea feciorelnică a Filofteiei, reușind să arate un suflet simplu pătruns de spiritul de jertfă ce isvorește din dragostea pentru Biserica neamului său. Cuvânt de sinceră apreciere avem pentru comportamentul domnișoarelor Elena Avrămuțiu în rolul de Bright și Hortensia Pernevan în rolul de Lisa, studente din Apus. Studentul Dimitrie Gornic, ne-a redat cu măiestrie spiritul de intrigă și fățarnicie al reverendului iezuit Szentiwányi. Remarcăm apoi plăcuta impresie ce au făcut prin comportamentul complicat al piesei studenții: I. Coste, I. Triponeșcu, Aurel Moise, Fl. Coraș, Gh. Popoviciu, N. Benea, A. Leucean, N. Nedelcu, V. Guzu, Gh. Lipovan, Gh. Moțiu, V. Corodan, I. Floriștean, I. Zotta, etc.

Publicul arădan a rămas foarte mulțumit de acest spectacol care contribuie mult la ridicarea prestigiului de care studenții teologi se bucură în viața culturală arădană.

Venitul curat este destinat în întregime fondului pentru înzestrarea armatei.

La acest spectacol au fost de față P. S. Sa păr. Episcop Andrei, reprezentanții autorităților civile și militare, precum și un numeros și select public.

I. Ageu

Maica Domnului și copiii neascultători

Una din cele mai grele și mai dureroase lovituri ale soartei, este neascultarea copiilor.

Câte suferințe și câte abdicări dela bucuriile vieții nu rabdă o mamă bună. Și în câte cazuri răsplata ei este lipsa de respect și de iubire adevărată din partea copiilor.

O statistică, foarte tristă, ne spune că în Europa anual se ivesc 11 mii de tineri criminali, cari își sfârșesc viața spre durerea mamelor, ori în temnițele grele ori pe eșafod.

Oamenii învățați ne spun că pricina acestor nenorociri se datorește — în mare parte — păcatelor moștenite dela părinți sau neglijenței acestora cari nu dau o creștere bună copiilor lor sau nu exercită un control sever asupra lor. Oamenii aceștia au toată dreptatea, dar la urma urmelor care părinte, fie el cât de bine intenționat, poate să steie de veghe în fiecare clipă la ușa sufletului copilului să vadă ce dușman intră acolo.

Câte cazuri nu ne dovedesc că nu este un copil rău și totuși el face răutăți, cari îi distrug toată viața într'un moment de slăbiciune, într'o clipă de uitare de sine, într'un ceas slab, când nu-și dă seama de urmările groasnice ale faptelor lui.

Au fost răi copiii, cari jucându-se nevinovați, au făcut un mic foc, imitând poate pe mama, care pregătește mâncarea și apoi au ajuns să aprindă toată casa, producând sărăcie amară?

A fost vrednic de osânda oamenilor și a iadului copilul care din joc a întins pușca contra fratelui său și l-a împușcat?

De ce să mai isirăm pe hârtie toate faptele cari se petrec în viață și fac din copiii fără judecată și fără intenție rea, cei mai mari răufăcători. Nici cea mai isteată și mai riguroasă creștere, nu poate să cuprindă în fiecare zi întreg câmpul sufletesc al copiilor. Este ceva ce trece peste puterile omenești, paza de fiecare clipă a sufletului copilăresc. Iată de ce trebuie să ne gândim la o putere ocrotitoare mai mare decât este a noastră.

Cetisem că în Africa o mamă, care avea un tigrul imblânzit pentru paza casei, într'o bună zi plecase în pădure după lemne. La un moment în fața ei apare un tigrul, care semăna leit cu tigrul de acasă. Femeia în bunăcredință că e tigrul de acasă a început neînfricată să-l ocărăscă, gonindu-l către casă. Tigrul în fața femeii care dovedea atâta sânge rece și curaj a stat cât a stat și apoi și-a văzut de drum.

Întoarsă acasă s'a îngrozit aflând că a stat față în față cu 'n tigrul sălbatec. Oare cine a salvat pe această femeie și mamă dacă nu o putere mare ocrotitoare?

De ce nu ar recurge toate mamele la aceasta putere sfântă și ocrotitoare, când e vorba de tigri, cari în formă de gânduri și fapte rele, dau târcoale copiilor lor?

Cum ar mai putea un copil să se gândească la faptele rele, dacă mamă-sa l'ar așeza sub pavăza Maicii Domnului, a celei mai sfinte și mai bune mame. Și ce ușor ar putea fiecare mamă să facă lucrul acesta. Ce ar costa-o pe o mamă, ca în fiecare zi cel puțin o jumătate de oră, să se roage Maicii Domnului pentru buna pază a copilului. Aceste rugăciuni fierbinți rostite de iubitoare mame ar forma cea mai vigilentă și cea mai sigură pază a copiilor, în fața oamenilor și a duhurilor rele.

Și mai este un modru cum ar putea mamele bune să dobândească iubirea ocrotitoare a Maicii Domnului pe seama copiilor lor.

Unii părinți fac jaf, și alte fapte rele, indemnând de golătatea copiilor lor. Acești copii știu să plângă amarnic și să ceară pâine și căldură. Și dacă nu e de unde să le dea părinții, atunci nu numai criminalitatea înăscută, ci chiar dragostea puternică față de puii lor, îi indemnă la fapte rele.

Încercați mamele și faceți mici economii și în numele Maicii Domnului ajutați pe copiii oropsiți de soarte. Ajutați-i cu gândul ca Dânsa să vă ocrotească în schimb copiii vostri. Și veți vedea cum Maica Domnului are să vă răsplătească din belșug pentru dragostea arătată copiilor streini și necunoscuți. O hăinuță dată unui copil zdrențuros va aduce mai multă căldură copiilor voștri, decât cea mai scumpă haină. O bucată de pâine dată unui copil flămând va sătura mai bine pe copiii voștri, decât cele mai alese bucate. O rugăciune către Maica Domnului să vă păzească copiii, în schimb ajutorării copiilor săraci la trup și suflet, va însemna mai mult decât toată osteneala voastră și a crescătorilor copiilor vostri.

Elena Dr. Cioroianu
protopopeasă

Dumineca a II-a din Post

Slăbănogi și mijlocitori

„Iar Iisus văzând credința lor, a zis slăbănogului: fiule, iartă-ți-se ție păcatele tale”.
(Marcu 2. 5).

Cuvintele acestea lămuresc o chestiune însemnată din dogma mântuirii oamenilor. Și anume: putem noi mijloci la Dumnezeu pentru aproapele nostru? Dă. Putem să „intervenim” în mântuirea semenilor noștri, prin credință, prin rugăciunea, prin milostenia noastră, fie că o facem pentru cei vii, fie că pentru cei ce au trecut din această viață. Dovada acestei afirmații ne este chiar evanghelia de azi.

Ea ne istorisește vindecarea suflătească și trupăscă a unui slăbănog, care a fost adus înaintea lui Iisus de către patru inși. Dar din pricina mulțimii ce asculta cu nesăț cuvintele Mântuitorului, într-o casă, cei patru n'au putut răzbate cu patul până la el, decât

urcându-se pe casă și slobozind bolnavul pe funii lângă Domnul. Iar Iisus văzând credința lor, a zis slăbănogului: „Fiule, iartă-ți-se ție păcatele”. Și pentruca să dovedească celor ce cărtiau pe ascuns, că are puterea să ierte păcatele, ca o urmare logică și necesară a iertării, l'a și vindecat.

Cât despre ceice-l-au purtat pe slăbănog, evangheliile lui Matei, cât și a lui Marcu și Luca, parcă ar vrea să întărească ce spun, menționează exact cu aceleași cuvinte, că Iisus a vindecat pe bolnav „văzând credința lor”. Deobicei Mântuitorul cerea credință dela inși ceice voiau să fie vindecați. De data aceasta, însă, paralyticul a fost vindecat până nici n'apucase să zică ceva. Iisus se mulțumește cu elocvența faptei purtătorilor patului. Aceștia au mijlocit cu credința lor pentru slăbănog. Fapta lor: o ilustrare a învățurii Bisericii noastre, că creștinul poate mijloci prin credință, rugăciune și milostenie, la Dumnezeu, pentru mântuirea aproapelui.

Mijlocitorul prin excelență între Dumnezeu și oameni a fost și este Mântuitorul Hristos. El a mijlocit împăcarea noastră cu Dumnezeu, în mod sângeros, pe crucea Golgotei și o mijlocește și azi, în mod nesângeros, la fiecare Liturgie sfântă, și pentru vii și pentru morți. Alți „intermediari” sunt Sfinții în frunte cu Maica Sfântă. Ei ca „prieteni ai lui Dumnezeu” se roagă și mijlocesc la dânsul pentru noi. Aceștia fiind în viață, cereau creștinilor — ca sf. Pavel de pildă — să se roage pentru ei: „Vă rog fraților, să vă nevoiți în rugăciuni pentru mine către Dumnezeu”. Iată, prin urmare, că și noi putem mijloci la Dumnezeu pentru alții, fie pentru vii, fie pentru morți.

Așa de pildă, mijlocește la botez credința nașului pentru finul nevârștnic. Sau mijlocesc părinții pentru copii, rugându-se și făcând milostenie pentru sănătatea lor. Deasemenea ne rugăm și pentru cei bolnavi, conform cu sfatul apostolului: „Este vreunul printre voi bolnav? Să cheme pe preoții bisericii și să se roage pentru el... și rugați-vă unii pentru alții, ca să fiți vindecați”. Pentru cei bolnavi preotul scoate la Proscomidie o bucată din prescură și-o așează pe sf. disc, iar la Liturgie după evangheliile se roagă, pomenind numele bolnavului, pentruca toată biserica să-și unească rugăciunea cu a preotului spre iertarea păcatelor și vindecarea celui bolnav. Pentruca toți creștinii laolaltă suntem trupul lui Hristos și fiecare în parte mădularul lui. Și dacă suferă un mădular, toate mădularile sufăr împreună cu el. Există între fiii Bisericii o legătură: legătura dragostei. Și aceasta ne pretinde să ne rugăm și să mijlocim unul pentru altul.

Legătura dragostei, însă, se întinde și dincolo de mormânt. Așa încât noi mijlocim la Dumnezeu și pentru ceice au trecut din această viață, pentruca ei nu mai pot lucra acolo pentru mântuirea lor. „Dar ei se vor mântui — spune catechismul — cu binefacerile celor vii și cu rugăciunile Bisericii pentru dânsii, și mai ales cu

jertfa cea fără de sânge a sf. Liturghii". Acestora li se poate ușura soarta prin rugăciuni, parastase, pomeni și liturghii. Nu odată ni s'a întâmplat să visăm cu morți: tată, frate, soț, sau mamă, că ne cer să le dăm de mâncare sau haine, etc. și astfel înțelegem, că nu de mâncare sau de haine au trebuință, ci de faptele noastre bune. De milosteniile noastre, de rugăciunile și pomenile ce le facem pentru ușurarea soartei lor. Căci, după spusa exegetului Teofilact, prinoasele și pomenirile ajută mult, chiar și celor ce mor în păcate grele. „Dacă noi voim să ușurăm muncile răposaiilor păcătoși — zice un sfânt Părinte — apoi să dăm milostenie și, deși ei nu sunt vrednici, Domnul se va milostivi asupra lor". Dar mijlocul cel mai însemnat și mai puternic de a ușura soarta răposaiilor este jertfa cea fără de sânge a Sf. Liturghii, când însuși Hristos mijlocește la Dumnezeu pentru iertarea păcatelor celor răposaii. Pentru aceasta sf. Biserică a hotărât Sămbetele morților: a doua, a treia și a patra, din Postul mare.

Așa se împlinește, prin mijlocirile noastre pentru vii și morți, legătura dragostei, care ne unește pe toți creștinii din toate vremile și locurile într'un singur trup. Trupul mistic al lui Iisus, Biserica. În care fiecare dintre noi împlinește fapta cea cu multă osteneală, credință și dragoste a celor patru, care au adus pe frațele lor slăbănog înaintea lui Iisus. Creștinul ortodox nu e un om singuratic, care trăește în sine și pentru sine. Ci trăește în cadrul Bisericii, pentru Dumnezeu și pentru aproapele său, prin iubirea ce iese din marginile acestei vieți, căci cuprinde viii și morții. Prin legătura dragostei, care plinește cuvintele Apostolului: „Purtați sarcinile unul altuia și veți împlini, astfel, legea lui Hristos“.

Presbiter B.

Cărți și Reviste

Pr. Gă. Perva: Femeia în lumina creștinismului. Diecezana Arad 1940, 44 pagini, 25 Lei.

Bunul și harnicul nostru colaborator, păr. Perva din Gurba își extrage în broșură studiul cu titlul de mai sus, publicat mai întâi în „Biserica și Școala“. După cuvintele de introducere, lucrarea are șase capitole:

Femeia înainte de Hristos,

Domnul Hristos și femeile din Evanghelii,

Femeile în timpul apostolic,

Cum și-au arătat femeile recunoștința față de Iisus,

Femenismul din punct de vedere familiar, social, economic și politic,

Femeia și căsnicia creștină, cu stări, defecte și datorii conjugale.

Scris documentat, într'un stil limpede și meditativ, este de dorit ca studiul părintelui Perva să fie cât mai atent citit și răspândit în lumea femeilor intelectuale, adeseori desorientate și cu vederi greșite față de problema fericirii și a destinației lor în lume.

Pr. Teofan Herbei: Pentru străjerii credinței. Diecezana Arad 1940.

O colecție elegantă de 13 poezioare, datorite părintelui Herbei de la Bodrog scrise cu prilejul marilor noastre praznice religioase și patriotice.

Potrivite pentru *Duminea Ortodoxiei*, și ca material la șezătorile culturale. Reproducem aici patru strofe din poezia „Gând lângă icoană“:

Pentru cinstea feții Tale,
Cinstea sfintelor icoane
Sânge mult a curs la vale:
Legi, opreliști și prigoane.

Dar răbdând prin suferință
Peste neamul creștinesc,
Se revarsă biruință:
Ajutor Dumnezeesc.

Prin atingerea de ele
Se vindecă neputinți,
Lunea ferită de rele
Urmează dreptei credinți.

Și de mii de ani creștinii
În genunchi vin și sărută
Fața ce-o nșepără spinii
Și pentru noi fu bătută.

Slova *Ortodoxă*, de sub direcția d-lui Ion Constantinescu, ne aduce în fiecare număr un ales și prețios material de atitudine intransigentă față de iconoclastii Ortodoxiei.

În Nr. 15 din 1 Martie 1940 părintele Arhim. Scriban osândește necruțător „defetismul bisericesc“, starea de suflet a oamenilor care se lasă înfrânți de credințele noi pripășite în Țară, cum e între altele creațiunea.

Biserica este „vatra marilor avânturi“, „lăcașul marilor vitejii ale sufletului“, în deosebi a mucenicilor. De aceea „e cu totul nefiresc să întâlnești slujitori care se sfiesc să mărturisească viu credința veacurilor“. Firesc este ca fiecare preot să birue slăbiciunea defetismului și să-și apere eroic credința amenințată. — Tot păr. Scriban aduce, în alt articol, mărturii însemnate din scrierile teologilor apuseni, pentru „frumusețile noastre liturgice“.

Sub titlul „Trădători și defetiști“ dl. I. Constantinescu ne prezintă portretele imorale și antinaționale ale conducătorilor baptismului: Adorian, un străin cu salariu de 50.000 Lei, care și-a aruncat copila fără îmbrăcăminte în stradă, în mijlocul iernii, pentru că a trecut la Ortodoxie; Socaciu cu un salariu de 52.000 Lei, care a denunțat unguirilor pe Ungureanu și face din conducătorii Statului românesc și ai Bisericii „puterile întunerecului“; Sezonov și Cocuț care primesc din străinătate „pentru Domnul“ vreo 100.000 Lei lunar și uneltesc prin presă împotriva Statului și a Bisericii strămoșești.

La aceste date revelatoare mai avem de adăugat următoarele: Cocuț se află de pe vremea expoziției internaționale dela New-York în America „la studii”, unde și-a dus de curând și soția. În loc să-și servească țara, se sustrage în vreme de primejdie dela serviciul militar, pentruca mâine în vreme de pace să vină din nou între noi plătit de străini ca agent tulburător.

Informațiuni

● **Consiliul Eparhial al Timișoarei** a ținut a IV-a ședință, în secțiuni unite, la Timișoara, în 18 Martie a. c. sub prezidiul P. S. Episcop Andrei al Aradului, ca locțiitor al episcopiei Timișoarei. Au participat consilierii-referenți provizori: Prot. Alexandru Bocșianu din Vinga, Prot. on. I. Imbroane și Prot. on. Virgil Popoviciu din Timișoara. S'a procedat la alegerea funcționarilor pentru Consiliul Eparhial al Timișoarei, cari urmează a-și ocupa posturile pe data de 1 Aprilie a. c. În urma concursului Nr. 377/1940, apărut în „Biserica și Școala” Nrii 9, 10 și 11/1940, și în baza cererilor intrate în termen, au fost aleși cu unanimitate:

Șef de serviciu (Director al Cancelariei): Preotul Dr. Emil Grădinariu, doctor în drept, domiciliat în Timișoara;

Șefi de birou: Gheorghe Coman, doctorand în teologie și drept, domiciliat în Timișoara, cu însărcinarea de **Cassier**; Preotul Ștefan Teretean din Voiteg, cu însărcinarea de **Contabil**;

Subșefi de birou: Ioan Decan, licențiat în teologie, domiciliat în Timișoara, cu însărcinarea de **Registrator-archivar**; Preotul Nicolae Mיעț din Biniș, cu însărcinarea de **Exactor eparhial**;

Impiegați stagiaari: Petru Secan și Ilie Secoșan, absolvenți de teologie.

Cu începere dela 1 Aprilie 1940, Consiliul Eparhial va începe să funcționeze în Timișoara, în localurile din Casa parohiei Timișoara-Iosefin (Piața Asanești).

● **I. P. S. S. Preafericitul Nicodim Patriarhul României** a publicat în ultimul număr al revistei oficiale a Arhiepiscopiei din București „Apostolul”, un articol de „Lămuriri asupra lumânărilor de ceară curată pentru pangare” (la noi s'ar zice pentru masa epitropiei). Articolul arată sintetic temeurile biblice, simbolice, canonice, igienice, istorice și economice privitoare la întrebuintarea lumânărilor de ceară curată în biserică.

Lumânarea închipue pe Mântuitorul Hristos, lumina lunii (Luca 2,32, Ioan 1,5; 11,46) și pe însuș Dumnezeu care luminează este (I Ioan 1,5; Iacob 1,17; Psalm 103,2). Ea este semn de *jerfă curată* întrebuintată încă în foișorul Cinei de Taină (Matei 26,20), pe vremea apostolilor (Fapte 20,7) și la înmormântările martirilor. De aceea se cuvine ca în biserici să se ardă numai lumânări de ceară curată, de albine, și să înceteze abuzul cu lumânările fabricate de străini și din materii străine.

● **Dela Asociația „A. Șaguna”**. În urma înființării Episcopiei Timișorii, secția Arad din Asociația clerului A. Șaguna se desparte în două. Cum secția Arad era

fără președinte, în vederea lucrărilor pregătitoare pentru împărțirea fondurilor secției, precum și pentru alte lucrări curente cerute de conducerea centrală a Asociației, comitetul secției convocat în ședință extraordinară pe ziua de 19 Martie, sub prezidenția pâr. consilier eparhial Sava Seculin, a dat delegație de președinte pâr. Viorel Mihuțiu pentru secția Arad, iar pentru Timișoara pâr. Melentie Șora.

Totodată s'au ales două comisii cari să pregătească lucrările de despărțire a celor două secții și anume: Pâr. cons. Sava Seculin, Pâr. Ioan Popescu și Viorel Mihuțiu pentru Arad, iar Pâr. Dr. P. Țiucra, Traian Columba și V. Fizeșan pentru Timișoara. (M.)

● **Misiunile dela Șimand** s'au desfășurat după programul anunțat în numărul trecut al revistei noastre.

P. S. S. Episcopul Andrei a servit Sf. Liturghie asistat de soborul preoților, a predicat despre „ochiul inimii” și a cuminecat mulțimea sutelor de credincioși, în frunte cu preoții și preotesele. După parastasul făcut în memoria preoților martiri C. Popescu și C. Leucuția, P. Sfinția Sa a vorbit din nou, evocând mukenicia amintitilor preoți, pe osemintele cărora s'a așezat pe vecie hotarul de vest al României

Preoțimea tractuală a depus apoi pe mormintele preoților martirizați o frumoasă cunună de flori, cu inscripția: „Prin multe suferințe ni se cade nouă a intra într-o împărăția lui Dumnezeu. Dormiți în pace suflete chinuite. Noi vă păstrăm amintirea scrisă pe bande tricolore de mătase și eternizată în inimile preoțimei tractului Chișineu-Criș”.

● **În conformitate cu art. 28 din legea pentru regimul general al Cultelor** s'a înființat Superintendenția bisericii evanghelic-luterană sinodo-presbiteriană a Aradului, cu sediul în Arad, care va cuprinde pe toți credincioșii evanghelic-luterani din protopopiatele: Arad, Banat, Brașov și cinci orașe în care se găsesc un total de 23 comunități bisericești. E a doua episcopie maghiară înființată în ultimele luni.

Președintele eclesiastic al superintendenției va purta titlul de superintendent evanghelic-luteran sinodo-presbiterian de Arad.

Superintendenția evanghelic-luterană sinodo-presbiteriană a Aradului își va reglementa, conduce și administra afacerile sale, religioase, culturale, fundamentale și epitropești în conformitate cu legile și regulamentele în vigoare și cu statutul său organic și administrativ aprobat de ministerul cultelor și artelor.

● **Nae Ionescu** fost profesor universitar, ideolog și ziarist reputat, a decedat la locuința sa din București în vârstă de 51 ani și a fost înmormântat în cimitirul Belu. Activitatea lui a fost risipită prin reviste, gazete, conferințe, cursuri și acțiuni politice de mare răsunet. Spirit dinamic, observator fin și luptător dărz, de o rară intransigență, a atacat adeseori și problema Ortodoxiei, animat de o bună cunoaștere și de o mare admirație față de Tradiția ei sfântă și ecumenică.

Dumnezeu să-l ierte.

Sfânta Episcopie Ortodoxă Română a Timișorei

No. 831/1640.

Circulară

către P. O. Protopopi, P. C. Preoți și conducători ai oficiilor parohiale din Eparhia Timișoarei.

Aducem la cunoștința tuturoră că cu ziua de 1 Aprilie 1940 va începe să funcționeze Consiliul Eparhial din Timișoara, cu întreg personalul, în localurile Casei Parohiale din Timișoara-Iosefin (Piața Asanești).

Dreptce dispunem următoarele:

1. Legăturile canonice și administrative între parohiile din Eparhia Timișoarei și Episcopiile din Arad și Caransebeș, încetează pe data de 1 Aprilie a. c.

2. Toată corespondența oficială și particulară, de către Oficiile protopopești, Oficiile parohiale, Protopopi, Preoți și credincioși, se va adresa cu începere dela 1 Aprilie a. c. către Consiliul Eparhial din Timișoara.

3. P. C. Protopopi și Preoți la sfintele slujbe, până la instalarea Episcopului titular, vor pomeni pe Episcopul locțiitor.

4. Toate dările și taxele eparhiale ce sunt astăzi în vigoare pe teritoriile eparhiilor: Arad și Caransebeș, până la hotărârea Adunării Eparhiale a Timișoarei, rămân în ființă pentru parohiile ce au făcut parte din eparhii.

5. Jumătate din aranzile după sesiile parohiale reduse (cota parte dela 1 Octombrie 1939—31 Martie 1940, pe anul economic 1939/40 se va vărsa la Casieria Consiliilor Eparhiale din: Arad și Caransebeș, iar cealaltă jumătate (dela 1 Aprilie — 30 Septembrie 1940) se va administra la Cassieria Consiliului Eparhial din Timișoara.

P. C. Preoți sunt invitați a aduce și la cunoștința enoriașilor cele de mai sus.

Timișoara, din ședința Consiliului Eparhial, în secțiuni unite, ținută în 18 Martie 1940.

† ANDREI

Episcopul Aradului,
ca Episcop locțiitor al Timișoarei.

Comunicate

Nr. 1504—1940.

Comunicăm pentru conformare ord. Consiliului Central Bisericesc Nr. 2443/1940.

COPIE: Patriarhia Română Consiliul Central Bisericesc Nr. 2443 din 12 Martie 1940.

Prea Sfințite,

Breasla patronilor meseriași fotografi din Ținutul Bucegi, informându-ne că unii fotografi clandestini, cu scopul de a câștiga bani merg pela biserici și iau fotografii în timpul serviciului divin transformând astfel sfintele locașuri în localuri de afaceri, cu frățească dragostea vă rugăm să binevoiți a dispune să se interzică luarea de fotografii în biserici în timpul serviciului re-

ligios. Se poate admite luarea unor asemenea fotografii cel mult la ușa bisericii.

Primiți, Vă rugăm, Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișări.

L. S. ss. Nicodim, Președinte Patriarh
Consilier referent ss. Indescifrabil,

Consiliul Eparhial.

Nr. 1471—1940.

Comunicăm în copie ordinul Statului Major referitor la scutirea de concentrări pentru studenți cu începere dela 1 Martie 1940 care privește și pe studenții în teologie.

COPIE: De pe adresa Nr. 124238 din 28 II. 1940 a Marelui Stat Major-Secretariatul Consiliului Superior al Apărării Țării.

Cu onoare se face cunoscut că Marele Stat Major a aprobat următoarele scutiri de concentrări, cu începere dela 1 Martie 1940:

a) Până la 1 Iulie 1940:

1. Studenții din toți anii de studii dela facultățile de medicină umană, veterinară și farmacie.

2. Studenții școlilor politehnice din toți anii de studii.

3. Studenții celorlalte facultăți (inclusiv academiile industriale, comerciale, precum și cele de teologie) cu condiția să fi fost înscriși în facultăți în toamna anului 1938.

4. 5. 6. 7.

Pentru categoriile dela punctele 1. 2. 3. cei interesați vor face dovada calității lor la unitățile respective, care vor întocmi pe această bază formele de scutire de concentrare.

p. Șeful Marelui Stat Major, General ss. C. Constantin.

Pentru conformitate, ss. Gh. Petrescu.

Consiliul Eparhial.

Nr. 1445—1940.

Monahul Ghenadie Popescu dela Sf. Mănăstire Slatina, jud. Baia, a fost exclus din monahism, pentru abateri dela disciplina monahală.

Consiliul Eparhial.

Aviz

În repetate rânduri cucernicii preoți au fost rugați să achite restanța calendarelor anilor trecuți, dar prea puțini au aranjat datoria fie achitând restanța, fie dovedind imposibilitatea de a o mai plăti.

Din nou ne adresăm, în special aceloră cari vor aparține Eparhiei noi înființate a Timișoarei; îi rugăm ca până la 27 crt. ori să achite restul calendarelor, cunoscut din avizele anterioare, ori să justifice cauza neachitării. În caz contrar vom fi nevoiți să reținem întreaga sumă din proximalul salariu.

Aceeaș cerere o facem onor. oficii parohiale restante cu plata diverselor publicații sau concurse apărute în „Biserica și Școala”.

Diracțiunea Diecezanei
Arad.